

Sekundarna traumatizacija supruža ratnih veterana s post-traumatskim stresnim poremećajem

Tanja Frančišković, Aleksandra Stevanović, Ilijana Jelušić, Branka Roganović, Miro Klarić, Jasna Grković

CMJ 2007; 48: 177-84

Cilj Odrediti simptome sekundarnog traumatskog stresa i moguće utjecaje demografskih i socioekonomskih čimbenika na pojavu sekundarnog traumatskog stresa u supruža ratnih veterana s post-traumatskim stresnim poremećajem (PTSP).

Postupci U istraživanju je sudjelovalo 57 supruža ratnih veterana kojima je dijagnosticiran PTSP i koji su liječeni u Centru za psihotraumu u Rijeci, Republika Hrvatska. Sa svakom ženom napravljen je kratak strukturirani intervju u svrhu prikupljanja demografskih i socioekonomskih podataka. Žene su samostalno ispunile prilagođenu inačicu Upitnika za procjenu posredne traumatizacije (*Indirect Traumatization Questionnaire*) od 16 čestica kako bi se odredilo postojanje simptoma sekundarnog traumatskog stresa koji odgovaraju simptomima PTSP-a prema četvrtom izdanju Dijagnostičkog i statističkog priručnika za mentalne poremećaje.

Rezultati Od 56 supruža veterana koje su sudjelovale u istraživanju, 32 su imale 6 ili više simptoma sekundarnog traumatskog stresa, dok samo 3 nisu imale ni jedan simptom. Dvadeset i dvije žene su zadovoljile dijagnostičke kriterije za sekundarni traumatski stres. Žene sa sekundarnim traumatskim stresom bile su u braku duže vrijeme nego žene bez tog poremećaja (aritmetička sredina±standardna devijacija, 19,1±9,1 vs 13,2±7,8 godina, $P=0,016$). Jedanaest od 22 žene sa sekundarnim traumatskim stresom i 8 od 34 žene bez sekundarnog traumatskog stresa bile su nezaposlene ($P=0,05$).

Zaključak S obzirom na činjenicu da je više od trećine supruža ratnih veterana zadovoljilo kriterije za dijagnozu sekundarnog traumatskog stresa, zaključujemo da bilo kakvo liječenje koje je usmjereno na veterane s PTSP-om mora obuhvatiti i njihove obitelji.